

Naša vsak četrtek in vsej poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Narodna se pošuje na upravitelje Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroske cesta 5. List se do pošilja do odpovedi. Narodna se plačuje v magazinu — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 din. Poština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroska cesta št. 5. Rokopis se ne vračajo. Upravnitve sprejema narodno, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprije reklamacije so poštine proste.

Cekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.601. Telefon interurb. št. 111.

52. številka.

MARIBOR, dne 10. decembra 1925.

59. letnik.

Poslanec Bedjanič obsoja gospodarstvo sedanje vlade.

V seji narodne skupščine dne 30. novembra je poslanec Andrej Bedjanič govoril proti dvanajstinstam in izmogavanju Slovenije po visokih davkih. Izvajal je sledeče:

Dvanajstinsta in njih nove postavke poleg že prej obstoječih samo potrjujejo neenakosti in spričujejo novo kričečo krivico, da slovensko ljudstvo pač ima dolžnosti do države in njene uprave, a nima nobenih pravic. Državna uprava ne uvažuje niti njegovih gospodarskih razmer, niti njegovih gospodarskih potreb in celo zakonitim obveznostim napram našim krajem in občinam finančna uprava ne zadošča in jih ne izpolnjuje.

Zato je tudi stališče, ki ga moram zavzemati jaz s svojimi tovariši samo po sebi dano in moram obžalovati vse one tovariše, ki klub zapostavljanju in zanemarjenju Slovenije in drugih prečanskih krajev od strani centralistične državne uprave in njene sedanje vlade glasujejo za take predloge in s tem odobravajo storjenijo krivico, katera se je s takim postopanjem prizadejala slovenskemu narodu.

Pri tem imam edino upanje, da jim bodo volilci dali mesto krogljic (Franjo Smodej: Nekaj drugega!) nekaj drugega ter jim njihovo početje, ki je škodljivo vsem slojem našega slovenskega naroda primerno pladali.

Dovolite, gospodje, da dokazem svojo trditev s podatki iz predstoječega predloga.

Kak proračun dela Radič?

Vzemimo najprej ministrstvo prosvete. Na mestu ministra prosvete stoji mož, ki načeljuje stranki, ki pravi, da hoče dvigniti splošno in strokovno izobrazbo kmetskih slojev.

Oglejmo si malo, katere postavke je gospod minister prosvete v sedanjih dvanajstinstah povišal odnosno navedel in iz tega bomo videli, kakšne so beseede in kakšna so dejanja.

Po proračunski postavki 248. se zahteva za učiteljiške na državnih učiteljiščih za podpore in stipendije sveta 1.000.000 dinarjev. Gotovo je to namen, da se povzdigne obisk teh šol in dobimo več učiteljev. To je samo na sebi gotovo hvalevredno, toda čudno je, da vlada istočasno zapira dobre in priznane katoliške zavode (Štefan Falež: Najboljšel), ki so narodno in stro-

kovno najboljše vzgajali učiteljice, kakor se je to zgodilo v Mariboru, Ljubljani in v Zagrebu. (Dr. Bazala: Taj zavod obstaja več 70 godina.)

Za Sokols 100.000 dinarjev — a poplavljenci morajo čakati.

Govorimo o varčevanju, istočasno pa po isti partiji 248. pozicija 9, daje minister prosvete Sokolu v Skoplju 100.000 dinarjev za zgradbo Sokolskega doma. (Franjo Smodej: Sokolu daje naša vlada podpore, po plavljenci pa še do danes niso dobili niti pare podpore) Sokol je popolnoma privatno društvo. Vsakdo bi moral imeti enake pravice. Če že podpirate Sokola, potem bi morali prav tako podpirati tudi Orla, ker smo vendar državljanji ene in iste države. Znano je tudi, da je Skoplje zelo bogato mesto in ako hoče imeti svoj Sokolski dom, naj si ga zgradi samo s svojim denarjem. Zato ni prav nobene potrebe, da se za ta namen daje v dvanajstinstah tako visoka svota. Imamo pač nujnejše in bolj neizbežne potrebe, kakor je ta.

Za »Sport« 70.000 dinarjev — za uboge šole v Sloveniji nič.

Se bolj čudno je, ako minister prosvete daje športnemu klubu »Jugoslavija« kar 70.000 dinarjev podpore. Kakšno prosvetno delo pa vrši to športno društvo? To društvo, bi se moralno samo vzdrževati, če hoče obstojati. (Franjo Smodej: Koliko podpore so pa dobile naše siromašne šole? Niti ficka ne dobijo!) Če se hočejo razni športniki razvedriti in okrepliti, naj gredo na kmete in naj tam delajo, kakor dela naš kmet, ki se mora od rane zore do trdega večera truditi in mučiti za košček kruha. (Franjo Smodej: Kmet dobidi davke za to!)

Za gledališče v Beogradu zopet milijone.

Za beograjsko gledališče izdajo poleg dosedanjih 5 milijonov 1 in četrtna milijona dinarjev novih izdatkov. Ravno tako imamo celo vrsto novih postavk za beograjsko vsečilišče, a za Ljubljano prav nič. (Fr. Smodej: Čujmo, čujmo!) Ako je Ljubljana od gospoda ministra prosvete tako »ljubljena« (Franc Kremžar: Je ljubljena radi davka, ki ga plačuje državi!), potem se mi lepo zahvalimo za takšno ljubezen. (Živahno pritrjevanje in ploskanje na levici.)

Za luksus daje minister Radič milijone, a ubogi ljudje še za sol nimajo . . .

Dajejo se podpore športnim društvom, dajejo se podpore za luksus, dajejo se za gledališča (Franc Kremžar: Nenakomerni!), medtem ko hrvaški in slovenski kmet, Prekmurec in Haložan nimata denarja

niti za sol. (Josip Klekl: Saj soli niti dobiti ni!) Medtem ko izdaja vlada za take nepotrebne stvari tako ogromne svote, se za po zadnjih poplavah oškodovane še do danes ni prav nič zginala.

Ob bajnih in luksuznih razsvetljavah, ki jih gledeščem omogočujejo povisane postavke ministrstva prosvete, plešejo v zabavo sitim bogatinom razne plesalke, medtem ko v dolgih zimskih večerih ubogi delavec, ubogi kmet nima niti petroleja, da bi mogel izvrševati svoje domače delo.

Tudi to živo osvetljuje vladno pojmovanje o socialni dolžnosti in Radičevi »kmetski gospodarski politiki. To poudarjam posebej jaz kot slovenski kmet. (Pritisnjevanje na levici.)

Krvice, ki se godijo slovenskim duhovnikom.

Ministrstvo ver je pač predložilo precej novih izdatkov, toda starih socialnih krivic napram slovenskemu duhovništvu ni popravila. Stara neenakost v tem oziru, ki smo je že tolkokrat poudarjali in ožigosali, je ostala naprej. Mi ne zahtevamo prav nobenih posebnosti, nobene predpravice za slovensko duhovščino, ampak zahtevamo s polnim pravom na podlagi ustaw in zakona le dosledno enakopravnost s pravoslavnim duhovništvom. Nič več in nič manj! Nesebično in požrtvovalno vzgojno delo našega duhovništva to upravljeno tirja in tudi zasuži.

Občinske tajnike v Srbiji plačuje vlada, a v Sloveniji so tajniki brezplačni služe oblasti.

Kot praktičen poznavalec dela in delokroga občinskih somauprav, se moram z vso odločnostjo zavarovati proti praksi, da povišuje notranji minister pomoč občinskim delovodjem (tajnikom) za srbske občine, našim občinam pa za delo v prenešenem delokrogu ni dal še niti pare. (Janez Brodar ironično: Zopet enakopravnost!) Tudi tukaj vidimo v praksi toliko hvalisan »enakopravnost«, ki je dejansko potolikih letih obstaja naše države naravnost sramota za naše medsebojne razmere, za pojmovanje o pravilih in dolžnostih države do državljanov in obratno. (Klici na levici: Tako je!) Za srbske občine je vedno dovolj denarja na razpolago, a za naše slovenske, ki imajo toliko posla posebno s političnimi in vojaškimi oblastmi, pa niti pare (Franjo Smodej: Zato, ker jim delajo zastonj, pa razpuščajo občinske zastope.)

Za bolnišnice nimajo denarja.

Bolnice v Sloveniji so brez vsakih kreditov, a minister kupuje istočasno za milijone kopališča. Naše

krovnjake-naravoslove, izkopljemo tisti zagonetni kostenjak ter pogledamo, čegav da pravzaprav je.«

»Bi bilo res najbolje —.«

V.

Pri Insi se oglašajo snubci.

V predmestju Baltimore se je ustavil avto pred staro dvonadstropno hišo.

Mož štiridesetih let, krepke polne postave, samozavestnega nastopa, pa z neprijetnimi, odhijajočimi potezami v obrazu, je izstopil, odslovil vozača in odšel v hišo.

V knjižnici je sedel gospod profesor Porter ter se uglasbljal v velevažna vprašanja o prazgodovini človeštva. Ko mu je sluga naznani obisk, si je komaj še snel očala, pa je že stal prišel pred njim.

»O —, gospod Canler! Me veseli —!« je dejal. Obraz pa mu je legel v zabrižene gube in iz glasu mu je donela zadrega. »Kako je? Sedite vendar, prosim!«

»Dober večer, dragi profesor!« je pozdravil Canler in stisnil starcu roko.

»Na vso srečo ste prišli še o pravem času, gospod Canler! — Ine odide v par dneh v Wisconsin. Skoraj bi jo bili zgrešili. Saj ste prišli pravzaprav k njej? Seveda —! Koj jo dam poklicati.«

»Hvala, profesor! Prišel sem predvsem k vam!«

»Ah —! Me veseli —! Me veseli —!«

Spet so mu neprijetne misli nagubale čelo in njegov glas je izdal vse drugo ko pa veselje nad obiskom. Raztreseno si je nataknil očala, jih spet snel, pričakovaje gledal gosta in nemirno premikal nogi.

»Gospod profesor, je začel bankir Robert Canler počasi in premisljeno in kakor bi vsako besedo tehtal.«

»Gospod profesor, prišel sem nočej, da izpregovorim z vami končno besedo o Ini.«

LISTER.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Spomnil se je pisma, ki ga je pisala Arnotu. Iznečeno ga je v pismu vabila, naj pride za njo v Ameriko. Vsikdar bo dobrodošel —.

»Ne vem!« je odvrnil Trzan trpko.

Vstala sta in počasi stopila k oknu, zamišljena zrla v vrvenje pariške ulice ter pohajala vsak za svojimi mislimi.

»Pa dolgo traja tisto primerjanje —! je pomisliš Arnot in po strani pogledal k mizi.

Zelo se je začudil —.

Policjski kapitan ni več primerjal odiskov —.

Naslonjen nazaj je sedel v stolu in hlastno pregledoval drobne vrstice Claytonovega dnevnika.

Arnot je zakašljai.

Uradnik je dvignil glavo in naglo položil prst na ust.

Arnot je razumel migljaj ter se molče spet obrnil k oknu.

»Gospoda!« ju je tedaj glasno poklical policist.

Stopila sta k njemu.

»Stvar ni tako enostavna, kakor sem si mislil, je pravil. — Zadeva je velevažna, mnogo, da, vse zavisi od pravilne rešitve. Ne upam si sam izreči končne sodbe.

Pa saj imamo strokovnjaka! Izkrašen je, reševal je že vprašanja, ki je pri njih šlo za življenje. Žal da ga trenutno ni v Parizu. Črez dober teden pa se vrne.

Pustita gospoda dotedaj zadevo v mojih rokah! Črez par dni, kvečjemu v desetih dneh vama lahko odgovorim!«

»Škoda!« je dejal Arnot. »Upala sva, da že danes dobiva odgovor. Gospod Trzan mora namreč v par dneh odpotovati, koj ko dobi parnik.«

»Ne moreta čakati?«

»Ni mogoče,« se je oglasil Trzan. V Ameriko potujem, zadeva je zelo nujna.«

»Nič ne del! Čemu pa imamo brzojav —! Pustite gospodu Arnotu svoj naslov. Ko konča naš veščak svoje delo, ga obvestim in brzojavno vam naznani, kaj smo našli. — Če pa bomo gotovi še pred vašim odhodom, je pa še bolje, kajne?«

»Kako sodite o zadevi, gospod kapitan?«

»Ni dvoma, odtiski so si podobni, gospod poročnik! — Pa kakor rečeno, pre malo sem veščak, da bi si upal dati obvezni odgovor o taki važni, vse odločajoči zadevi. Počakajmo na strokovno sodbo!«

Poslovila sta se.

Arnot je prepričeval Trzana o nezmotljivih uspehih moderne kriminalistične vede in pravil, da bo v par dneh najden dokaz za njegovo trditev. Trzan ga je mirno poslušal.

»Zame je tretji, otroški kostenjak v Claytonovi koci prejkoštej težkoča, ki mimo nje ne morem, pa če so si odtiski še tako podobni, je dejal po dolgem molku.

»Torej ni druge pomoči, se je kregal Arnot napol v šali napol v jezi nad trmastim nevernim Tomažem, ko da gremo dol in Afriko, vzamemo seboj stro-

Denar

Je od nekega časa postal redki. Vedno težje postaja pridobivati si ga. Ali življenje primorava vsakega na borbo za obstanek in kdor hoče v tej borbi zmagati, mora biti zdrav,

bolnice morajo delati dolgo ne morejo izplačati dohaviteljem dolžni svot za hrano bolnikom in druge potreščine. Naše bolnice takoreč samo še životarijo in ne morejo nikakor zadostiti svojim nalogam.

Za naše vjetnike v Rusiji.

Grajati moram posebno še to, da se naša država ni pobrigala, da bi imela kako zvezo oziroma da bi uredila diplomatske zvezze z Rusijo. To moram grajati še posebno radi tega, ker je še danes v Rusiji oz. v sibirskih pokrajinah veliko naših državljanov, ki tam neizrečeno tripijo in bi se radi vrnil domov, a se ne morejo vrtniti. (Franc Kremžar: Sedaj bo šel Radič po njem. — Franjo Smodej: 10.000 jih je še tam.) Naša država oziroma vlada se pa ne briga za to, da bi svoje državljanje spravila v domovino. (Janez Brodar: To je »človečanstvo!«)

Žalostne razmere pri vojaštvu.

Gospodje, ako pogledate postavke za ministrstvo vojne in mornarice, vidite, da so te postavke izredno visoke. Tako imamo na primer postavko, ki se tiče nabave za ljudsko prehrano, ki znaša 30 milijonov din. To je ogromna številka. Če pogledamo, kako se naše vojaštvo prehranjuje, če pogledamo, kakšne zlorabe se delajo ravno pri hrani našega vojaštva, vidimo, da je ta številka prevelika in to zlasti sedaj, ko so padle cene kmetijskim pridelkom in vsem živilom.

Da vidite, kako se uporablja ta denar, naj navedem samo dogodek, ki se je dogodil za časa orožnih vaj preteklo jesen. V Krivi Palanki je pri 4. pionirskim bataljonu komandant mesto, da bi dajal vojakom vso hrano, ki jim gre (Franc Kremžar: Naj to sliši vlada!), je vojakom hrano pritrgoval in jo porabil za svoje svinje in za prehrano luksuznih živali. (Ivan Vesenjak: Za kakšne?) Za lisice. Ta komandant je vzel vojakom vsak dan 4 kg mesa, da je hranil ž njim lisice.

Naše ceste zanemarjujo.

Poglejmo dalje »delo« ministrstva za gradjevine. Ministrstvo ima sicer veliko postavko za grajenje novih cest in vzdrževanje državnih cest, a za Slovenijo ni nobene pare. Gospodje, ki ste poznali ceste v Sloveniji pred vojno (Franjo Smodej: Krasne so bile!) in ki jih poznate danes, morate priznati, da je velikanski razloček med tedanjim in današnjim stanjem in da se nahajajo naše ceste naravnost v strašnem stanju. Naši okrajni zastopi oziroma cestni odbori ne dobe od ministrstva (Franc Kremžar: To je sedaj ministrstvo za izenačenje cest. — Veselost!) tistega, kar jim gre po zakonu. Država dolguje težke milijone našim okrajnim zastopom oziroma okrajnim cestnim odborom. Ako se ne bo država pobrigala tudi za ceste v Sloveniji, potem bodo te ceste popolnoma propadale in ne bo mogoč noben promet. Davki se zvišujejo (Josip Škoberne: Ceste pa znižujejo. — Smch.), finančna oblast pod sedanjo vlado pa ne plača niti tistega, kar bi po zakonu morala izplačati. Ustavljeni so vse doklade našim ob-

Moja srčna želja vam je znana in velikodušno ste mi tudi dovolili, da sem se smel približati vaši gospodčini hčerki.«

Profesor Porter je nemirno mencal na stolu. Kadarkoli je Canler govoril o Ine, vsikdar je bil nemiren. Bogvedi zakaj. Saj je bil Canler za Ino sijajna pridobitev —.

»Ampak Ine —, je nadaljeval Canler, — nje pa ne razumem! Danes ima en izgovor, jutri drugega. Zdi se mi, da si vsakikrat oddahne, kadar se poslovim.«

»Bežite bežite!« je škodoželjno ugovarjal profesor in gube v licu so se mu zadovoljno režale. »Bežite bežite, gospod Canler! Ine je ubogljivo dete. Storila bo kakor ji bom jaz naročil.«

»Torej še vedno smem upati na vašo pomoč?« je vprašal Canler vidno olajšan.

»Seveda seveda! Kakor sem dejal —! je nervozno hitel profesor Porter. »Kako morete sploh dvomiti o tem? Saj sem vendar bil na vaši strani!«

»Tisti mladi Clayton, veste —! je razkladal Canler in nezaupnim glasom in obotavlja se. »Tisti Clayton —! Že par mesecev se potika tod in se muza krog gospodične Ine.«

Ne vem sicer, ali se gospodična Ine briga zanj ali ne. Pravijo pa, da je podedoval imeniten naslov in še imenitnejše premoženje po svojem stricu. Nič čudnega bi torej ne bilo, je pravil in neprijetne poteze na licu so se mu še poglobile, »če bi jo končno vendarle pregenil in premotil. Razen ce —.«

»Bežite bežite, gospod Canler! Razen ce kaj —?«

»Razen če«, je dejal Canler počasi in s skoraj grožčim poudarkom, »če bi se vam ne zdelo primera, da se z Ino koj poročiva —.«

svež in uporen. Zatorej uporabljamo pri utrujenosti, onemoglosti, nerozi in vsled tega povzročenem nespanju Fellerjev blagodišči »Elsaflujd«, ki osvežuje, krepi mišice in živce, lajša bolečine. Kot nam vedno iznova potrjujejo, Fellerov Elsaflujd tudi pri močnih reumatičnih bolečinah izvrstno deluje. Dober kosmetikum. Močnejši, stedljivejši in boljšega delovanja kot francosko žganje, 6 dvojnath

ali 2 veliki specijalni steklenici za 63 din., 12 dvojnati ali 4 velike specijalne steklenice za 99 din., 36 dvojnati ali 12 velikih specijalnih steklenic za 250 din., že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti vnaprej poslanem denaru lekarni Eugen V. Feller v Stubiči Donji, Elsatrg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluida po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

činam. Gospodje, kdor pozna pravo občin, ta bo gotovo vedel, da kakor država ne more uspevati brez proračuna, tako tudi občina ne more uspevati brez do klad.

Radičeva vlada nima srca za kmeta.

V ministrstvu poljoprivrede ne vidimo nobene postavke za povzdigo kmečkega stanu. (Franc Kremžar: To je ministrstvo za povodnji. Veselost!) Vsakdo pozna danes težki položaj našega kmeta. Vsem pridelkom, ki jih ima kmet, so cene padle. Padle so cene pri živini, pri lesu in sploh pri vseh kmetskih pridelkih, a kmetijsko ministrstvo nima nobene postavke, da bi se ta težek položaj našega kmeta zboljšal.

Težke elementarne nezgode in težke poplave so zadele v zadnjem času celo našo državo, posebno pa še naše slovenske kraje; toda naša vlada se še ni do danes prav nič zganila in ni dala tem siromakom še nobene podpore. Cele občine, celi okraji in cele pokrajine

so bile pod vodo, a ubogi ljudje, ki so v nekaterih krajinah izgubili vse svoje imetje, še niso dobili niti para podpore. Vse je propadlo, propadla so živila, propadla je živina, a vlada se ne zgane, da bi tem ubogim ljudem pomagala. (Franjo Smodej: Rušijo se jim hiše.) Rušijo se hiše in to zlasti v Prekmurju, a naša vlada nima smisla, da bi ljudem pomagala. (Franjo Smodej: Naša vlada se ne bo zganila, če se prav pri nas porušijo vse hiše. Tukaj v Beogradu bo že gradila palače.)

Za regulacijo Drave nimajo pare.

V kmetijskem ministrstvu tudi ne najdemo nobene postavke za regulacijo naših rek. (Ivan Vesenjak: Zmanjša je nujnost, a za Beograd denar. — Klici na levicki Tako je.) V preteklem zasedanju, in sicer dne 25. junija sem stavil nujni predlog za regulacijo Drave. Vlada je sicer sprejela nujnost mojega predloga, ki ga je izročila finančnemu odboru. (Ivan Vesenjak: To je bilo vse.) S tem, da je izročila predlog finančnemu odboru, je tudi pokopan za večnost. (Štefan Falež: Drava je

GAZELA MILO

»Saj sem ji že pravil in pravil, da bi bilo za nas vse najbolje«, je boječe in otožno odgovoril Porter. — »Tako mlado dekle stane vedno več, čim bolj se bliža možitvi«, je ternal. »Naše gospodinjstvo je preskromno in ne dosleza več stroškov, ki je zahtevajo njene družabne obveznosti.«

»In kaj je odgovorila —?«

»Odgovorila je, da ji še ni za možitev in da lahko živimo na materini farmi v Wisconsinu. Tam da bo življenje cenejše, pravi.

Farma ne nese mnogo. Pa skromno se da od nje živeti. In še nekaj malega bi ostalo. Vsaj najemniki so si dosedaj še vsako leto nekaj dali na stran.

Kakor rečeno, gospod Canler, v par dneh odidemo v Wisconsin. Gospod Filander in gospod Clayton sta že odpotovala, da pripravita in urečita stanovanje.«

»Clayton —?« je vzkliknil Canler vidno vznemirjen in nezadovoljen. »Čemu pa on —? Zakaj pa meni niste ničesar povedali —! Prav rad bi bil šel in poskrbel za vašo udobnost —!«

»Ine pravi, da smo že itak preveč vaši dolžniki.«

Canler je odpril usta da bi odgovoril, ko so zašuteli lahni koraki na hodniku.

Ine je vstopila.

»O — oprostite!« se je ustavila na pragu. »Mislila sem, da so oče sami —.«

»Le jaz sem na obisku, gospodična!« je hitel Canler in živahno vstal. »Le vstopite, prosim, Prav nič naju ne motitel! Še čisto prav ste prišli! Kar k nama priseditel! O vas sva govorila —.«

»Hvala!«

Ine je sedela na stol, ki ga ji je Canler uslužno ponudil.

»Hotela sem povedati očetu, da je Tobey prišel. Pomagal bo namreč očetu pripraviti knjige, ki je vzame seboj. Sicer jih bo spet naložil toliko kakor tistikrat ko smo šli v Afriko. Si je tudi mislil naložiti celo knjižnico —.«

»Tobey je prišel —?« se je hlastno oglasil gospod profesor. »Zelo dobro! Jako dobro! — Govoriti moram z njim. Kje pa je?«

»Zunaj v veži se pogovarja z Barbo. — Ampak, oče! —!«

»Jako dobro! Koj ga poiščem. — Zelo dobro! Oprostila, otročica, za trenutek —!«

In že je stari mož s sumljivo naglico smuknil skozi vrata.

Komaj pa so se vrata zaprla, se je že Canler tudi lotil Ine.

»Poslušajte, gospodična Ine, je dejal kar brez ovinkov, »kako dolgo me še mislite za nos voditi? Odobili me niste, ohljubili pa tudi še niste!«

Naj bo dovolj odlaganja in čakanja in izgovaranja! V par dneh se lahko poročil. Čul sem, da hočete v Wisconsin odpotovati. Želel bi da bi bila poročena še pred odhodom —. Sicer pa želi tako tudi vaše, kakor veste!«

»Vem —.«

Sepetaje, komaj slišno je odgovorila Ine. Pobledela je. Stisnjene ustnice so se ji rahlo tresle, v oči so ji silile solze. Pa hrabro se je premagovala.

Za hip je molčala, nato pa je dvignila glavo, minno, ledeno hladno je govorila.

»Ali se zavedate, gospod Canler, da me — kupujete, če me silite k poroki? Kupujete za peščice barških dolarjev —?«

(Dalje prihodnjič.)

hitrejša nego finančni odbor.) Ze od preobrata sem se vedno borimo za to, da se naše divje in razdirajoče reke spravijo v takšno stanje, kakoršno bi moralo biti. Vsem je znano, da je Drava najbolj divja reka, ki vsak čas menja svojo strugo in odnaša tisoče hektarjev plodne zemlje. Drava ogroža cele vase, posebno v ptujskem in ormožkem okraju, kjer padajo hiše v vodo, a naša vlada se ne zgane in ima za vse naše pritežbe samo gluha ušesa.

Izvoz vina ovirajo.

Mi imamo, kakor je znano, tudi trgovska pogodbo z Nemško Avstrijo. Po tej trgovski pogodbi z Nemško Avstrijo bi smela izvajati naša država v Nemško Avstrijo 80.000 hlina na leto. Ne vem pa, ali je vlada obvestila naše obmejne carinarnice o tej pogodbi ali ne, ker obmejne oblasti delajo trgovcem, ki prihajajo iz Avstrije, da kupijo naša vina, velike zaprake, jih zadržujejo po cele tedne na postajah in jim ne dovolijo prevažati vina.

Iz vsega tega, kar sem tukaj navedel, izhaja čisto jasno, da mi ne moremo odobravati centralistične finančne politike, ki ne daje za slovenske kraje prav ničesar. Zato izjavljam in v imenu svojih tovarišev, da bomo glasovali proti predloženim dvanajstinstam. (Zivahnno odobravanje in ploskanje na levici.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Delovanje parlamenta je bilo zopet prekinjeno za en tened, do prihodnjega četrtega. Vlada nima dovolj materiala, da ga predloži parlamentu. Razlog za to nedelavnost vlade leži v prvi vrsti v vedno večji nesposobnosti Pašičevi za delo. Starost in bolezen, ki se zopet pojavlja, ga ovirate. Tudi Radič ni prinesel večje agilnosti v vlado. On ni za delo, nego samo za govorjenje. V njegovem ministrstvu, kjer je navadno navzoča celo familija, se kopijo nepodpisani akti.

V radikalnem klubu se najbolj čuti, da se staremu Pašiču zdržnili vajeti iz rok. Ze prej so postojale v radikalnem klubu takozvana dvorska in Pašičeva struja, sporazumaška (Ljubo Jovanovičeva in velesrbska struja (Pašičeva), sedaj so se v klubu pojavile še različne pokrajinske struje, tako da je nesloga v radikalnem klubu vse večja. Tudi v Radičevem klubu ni pravega soglasja. Klub nima v politiki nič govoriti. Odkar je Radič v Beogradu, odločuje sam s svojo familijo politiko kluba, klub ima samo ubogati in poslušati. Zrazen pa prihajajo neprenehoma vesti iz volilnih okrajev, da so volilci nezadovoljni s politiko Radičevega kluba, ker tako očito podpira Pašičev centralizem in njegovo protihrvatsko politiko. Zato so zelo verjetni glasovi, da bodo v prihodnje še nekateri poslanci izstopili iz kluba.

Sedanja vladna večina je seveda dovolj močna, da izdrži vse naskoke v parlamentu. Njena slabost obstoji samo v starostni nesposobnosti Pašičevi in nepreračunljivi brbljavosti Radičevi. Poslednja se seveda ne da zdraviti, pač pa se misli na to, da bi se zamenjal Pašič. Mnogo se imenuje tudi kot naslednik Pašičev sedanjem minister zunanjih poslov dr. Ninčič. Drugi imenujejo Ljubo Jovanoviča, Radiča se misli držati v vladu do skrajnih mej mogočnosti, dokler se pred narodom dovolj jasno ne kompromitira in dokaže, da je bilo vse, kar je narodu obeta v opoziciji, le varanje volilcev.

Davki bodo tudi nadalje največje in najtežje breme za delovno ljudstvo. Majhne olajšave, ki so dovoljene v zadnjih dvanajstih, se bodo nadomestile s tem, da se bo pri odmerjanju drugih davkov navijalo, kajti sedanja vladna državnih davkov ni znižala, ampak povisila. Državna uprava ni dobra, ni sledljiva, ni urejena. Korupcija še vedno ni izumrla. Zapravljivost, posebno v Beogradu, je na dnevnem redu. Ljudstvo si ničesar tako ne želi, kakor pošteno vladu, ki bi dobro gospodarila in olajšala ljudstvu davčna bremena.

Trgovina in industrija se ne razvijata zaradi prevelikih davkov, železnih in carinskih tarifov. Vsled tega ljudje nimajo dela. Nihče za te siromake ne skrbi. Zato je pa velike važnosti, da se vsi delovni krogi naše države zanimajo za volitve v Delavske zbornice, ki se bodo kmalu po večini okrožij vrstile. Delavske zbornice se nahajajo v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu, Podgorici, Skoplju, Beogradu. Ker je Davidovič-Koroščeva vladu finančno omogočila delovanje zbornic, pričakoviti je od njih mnogo koristnega dela. Krščansko-socialni krogi naj ne pustijo nikjer v državi teh volitev iz vida.

Nesoglasja med našo vladu in Vatikanom radi svetojerom. zavoda je pokazalo, da je mnogo kulturno-bojnega razpoloženja v naši javnosti. Čeprav je bil Vatikan v pravu, vendar je kar deževalo napadov nanj in na katoliško Cerkev. Katoliški krogi so se dobro držali in naskoke odbijali. Strastni dr. Smislak, ki je v svoji diplomatski nesposobnosti zakril cel slučaj, ne vodi več našega poslaništva v Vatikanu. Postal je bolan.

Hrvatske in slovenske prosvetne organizacije pripravljajo za božične in novoletne praznike po celi državi poučne tečaje in predavanja.

BOLGARSKO-GRŠKI SPOR PRED ZVEZO NARODOV.

V pondeljek se je začelo redno decembersko zasedanje sveta Zveze narodov. Začelo se je z razpravo o bolgarsko-grškem sporu. Prvi je govoril bolgarski zu-

Za celo Slovenijo se vrši velika božična prodaja v veletrgovini R. STERMECK, CELJE do 24 t. m. po strahovito znižanih cenah.

Tekstilna roba.		
Vzorčast Etamin 53 cm	D 6.-	Trpežne molino hlače
Modni Etamin 95 cm	17.-	Bele gradl hlače
Vzorčast Krep 70 cm	9.-	Damsko perilo
Pisan Cefir 68 cm	8.50	Srajca iz platna
Bela natur lakanina 80 cm	11.-	Srajca iz šifona
Fini močen šifon 82 cm	15.-	Srajca iz finega batista
Belo platno za prtiče	25.50	Hlače iz šifona
Modni parhant 70 cm	15.-	Hlače iz batista
Krasni flanel 75 cm	14.-	Kombinēza krilo
Polvolna z efektom 100 cm	24.-	Kombinēza hlače
Trpežni ševjot 105 cm	29.-	Pletenina.
Karo-volna za kostume 140	44.-	Nogavice otročje
Modni ševjot 110 cm	38.-	debele zimske
Damsko suknjo 135 cm	45.-	1 dinar za vsako leto
Sukno za plašče 132 cm	74.-	Moške nogavice
Ševjot-Kamgarn 142 cm	49.-	Moške volnene nogavice
Močno suknjo 142 cm	75.-	Damske bombažne nogavice
Trpežni kamgarn 142 cm	86.-	Damske flor nogavice
Konfekcija.		Damske modno marm.
Dekliške parh. oblekce	D 42.-	Modni svileni šali
Fantovski suknjeni kostum	190.-	Damske rokavice
Fantovska peterina	90.-	Rokavice za moške
Plašči za dekle	170.-	Cepice otročje
Damski plašč	360.-	Cepice dekliške
Sportna flanel bluza	60.-	Cepica in šal
Sukneno športno krilo	75.-	Damske maje
Damska flanel obleka	150.-	Damske reform hlače
Modne moške hlače	100.-	Moška srajca
Jahalne hlače	125.-	Moška maja
Suknena moška obleka	520.-	Telovnik moški
Moška kratka suknja	400.-	Telovnik za fante
Moški klobuki.		Sveater za moške
Volneni, ozki krajci	D 68.-	Damski žemper
Volneni, modna oblika	76.-	Damski telovnik
Modni vol. klobuk	108.-	Modna roba.
Fini volneni klobuk	125.-	Plet. svil. samoveznicica
Plišast klobuk, fini	190.-	Svilena samoveznicica
Klobuk iz zajčje clake	200.-	Težka modna svila
Specialiteta »IGA«	240.-	Moderna kravata
Fantovski klobuki D 45.-	63.-	Trpežne naramnice
Obutev.		Moške podvezce
Otročji močni čevlji 19-25	D 30.-	Damske podvezce s pasom
Otročji močni čevlji 26-29	76.-	Moderna šport kapa
Otročji močni čevlji 30-35	102.-	Damski žepni robci tucat
Zenski nizki iz teletine	140.-	Moški žepni robci tucat
Zenski nizki iz boksa	175.-	Svileni žepni robci kom.
Zenski nizki iz švereta	205.-	Svilene apaške šerpe kom.
Zenski nizki iz laka	270.-	Torbarska roba.
Zenski visoki iz teletine	155.-	Močna listnica »krokos«
Zenski visoki iz boksa	185.-	Fina listnica »batik«
Zelo močni »gojerjerji« 36-39	240.-	»Krokos« denarnica
D 160.-, 40-46	240.-	»Krokos« torbica
Delavski čevlji	155.-	Fina lak torbica
Moški iz teletine	160.-	Damski lak pasi 2 cm
Moški iz boksa	185.-	Damski lak pasi 3 cm
Moško perilo.		Damski lak pasi 4 cm
Srajca, pisana prsa	D 37.-	Zepna ogledala
Bela pike srajca	58.-	Posteljna in namizna oprema.
Pisano modna srajca	86.-	Posteljna garnitura
Fina frak srajca	128.-	Kavna garnitura bav.
Kosmetični predmeti.		Platnena jedilna garnitura
	D 10.-	
	20.-	Fini parfum
	47.-	Fini »Elida« parfum
	14.-	Kolinska voda
	17.50	Zobna krema
	7.-	Zobni prašek
	30.-	Odol za zobe
	36.-	Fino toiletno milo
	39.-	Glycerin milo
	42.-	Speick milo
	7.50	Eua de Cologne milo
	147.-	Fini Shampoo
	8.-	Brivno milo
Razno.		
Harmonike na meh:		
enoredne D 240., dvoredne D 400.-		
D 120.-, D 500.-, D 170.-, D 600.-, D 225.-, D 7000 D 300.-, D 8000.-, D 400.-, D 9000.-, D 550.-, D 10.000.-, D 700.-, D 15.000.-, D 1500.- v blagu,		
Celje leži v sredini Slovenije ter je radi zelo ugodnih zvez z vlaki prihod v Celje iz vseh strani Slovenije zelo poceni in prijeten. Vlaki prihajajo in odhajajo od vseh strani zjutraj, opoldan in zvečer. Postrežba in odprema za časa velike prodaje se vrši zelo natančno in hitro, ker je na razpolago celo pritličje in celo nadstropje velike ogelne hiše in 40 do 50 uslužbencem.		

nanji minister Kalfov, ki je izjavil, da je njegova država zadovoljna z odločitvami preiskovalne komisije, glede plačila 20 milijonov levov za materijelno škodo ter 10 milijonov levov za človeške žrtve in za druge škode prebivalstva. Bolgarska vladna pristaja tudi na priporočila vojaške in politične narave.

Nato je izjavil grški zastopnik Rendis, da njegova vladna odklanja bolgarske zahteve po odškodnini in predlagajo, naj se Bolgarska obsodi v plačilo 50 milijonov drahem, ker preiskovalna komisija pred položitvijo odškodnine ni zaslila Grčije. Grčija si pridružuje pravico, ako bo obsojena v plačilo, zaprositi mednarodno razsodišče v Haagu naj odloči, ali je dopustna obsodba v plačilo odškodnine tudi v slučaju, ako dotednea stranka ni bila zaslišana. Končno je zahteval, naj se Bolgarija prisili, da izpolnjuje svoje dolžnosti glede razorezitve.

Svet Zveze narodov bo v tej zadevi nadaljeval preiskavo potom posebnega odbora.

VZHODNA ZVEZA PROTI ANGLIJI.

Rusija se je Japonski znova približala v vprašanju Kitajske. Glav. sov. glasilo »Pravda« piše, da sovjetska unija ne bo napravila v vzhodni Aziji nobenega koraka proti volji Japonske. Isti list naglaša, da so trditve an-

gleškega časopisa o ogroženih japonskih zahtevah. Kini lažnje in da Japonci danes dobro vedo, kdo je njihov pravi prijatelj. Rusko časopisje pravi, da bo Japonska kmalu uvredila, da je najbolje, če se Japonci Kitajci in Rusi združijo proti Angliji.

Prireditve.

Središče. Vsak, kateremu je znana povest »Martin Krpan«, si je gotovo želel, spoznati to orjaško postavo in na lastne oči videti njegove junake čine. Črtel Na Stefanovo, dne 26. t. m., točno ob pol sedmih zvečer bo prijehal na svoji kobliku »Luci« na oder Društvenega doma v Središču. Ker je na dan prireditve pričakovati velikega navala, se priporoča, zlasti okoličanom, da si kupijo vstopnice že v predprodaji, to je od 20. t. m. naprej pri gosp. Rudolfu Lukatiču v Središču. Sedeži 1. vrste 8 din., 2. vrste 6 din., stojšča 4 din.

Sv. Jurij ob Taboru. Vsled slabega vremena dne 19. novembra t. l. se na željo občinstva ponovi v nedeljo, dne 13. t. m., ob treh popoldne v cerkveni hiši gledališka predstava »Loveški tat«, združena z saljivo licitacijo lepih predmetov. Dvorena bo zakurjena. Za obilno udeležbo se priporoča — Orlovskega odsek.

Ako piješ „BUDDHA“ čaj, vživaš že na zemlji raj!

Celje. Tukajšnja zveza katoliškega ženstva priredi v nedeljo po Božiču, dne 27. t. m., ob treh popoldne božičico v dvorani pri »belem volu« v prid katoliškim misijonom. Zavedni Celjanji in zavedne Celjanke, pridejte ta dan in odprite srce, odprite roke za neverne naše brate in sestre v Kristusu, katerim še ni posijala luč svete vere. Na sporedu je zraven govora č. g. Lukmanna, krasnih božičnih pesmi, deklamacije, tudi lična misijonska igra na odr. Vstopnina je prosta, le prostovoljni prispevki se hvaljeno sprejemajo za katoliške misijone.

Ponika ob južni žel. Proslava 125. obletnice rojstva A. M. Slomšeka v tukajšnji osnovni šoli je bila preložena od 29. novembra na nedeljo, dne 13. decembra t. l. Vrši se gotovo in sicer popoldne ob pol štirih. Ponovno vabimo domačine in prebivalce okolice, da se udeležijo proslave velikega slovenskega Škofa in narodnega buditelja!

Petrovče. Društvo »Gospodar« v Petrovčah priredi v nedeljo, dne 13. t. m., ob treh popoldne v dvorani A. Vodenika v Petrovčah predstavo »Sin«, dramo v štirih dejajnjih. Prosimo obilne udeležbe!

Na delo za naše časopise!

Naš narod se je že velikokrat nahajal v težkem položaju. Pa vsakokrat si je še znal pomagati, da se je ohranil, da je ohramil pa tudi svoje najdražji svetinji: svojo vero in svoj materni jezik.

Tudi dandanes ima slovenski narod veliko skrb, katere ni odlašati niti za en mesec ne! Ta skrb je, da ostane naš narod katoliški in slovenski! Morda še ni bila ta skrb nikdar tako nujna, kakor je zdaj. In še gospodarske skrbi, ki so tudi velikanske, se tej veliki skrbi pridružujejo. Tako se skoro prijemamo za glavo, kje je odpomoč, kje je sredstvo, ki bi bilo najuspešnejše, da se oprostimo teh velikih skrbi. Včasih si je naš narod pomagal na ta način, da je na gorah začigal kresove, ki so oznanjali, da se bliža sovražnik. To je bila prav priprosta pošta, s plameni v temno noč napisano sporočilo. Včasih pa je pošiljal svoje odposlanice, ki so hiteli od vasi do vasi in tam oznanjali javno po hišah, kar je bilo treba.

Razmere pa so se spremenile. Nastopil je čas strojev. In tako dandanes ne začigamo več kresov, ne pošiljamo brzih poročevalcev, pač pa nam stroj natisne vse, kar hočemo sporočiti narodu.

Časopis je dandanes kakor nekdanji kresovi, kakor nekdanji brzi seli. Zato je časopisje najvažnejše.

Kje še vidiš dandanes kmeta, ki v svojem gospodarstvu ne bi uporabil nobenega stroja ali drugih priprav? In če jih ne, kakor bo nepredoval? Ravno tako bi pa morali vprašati: Kje še dandanes najdeš pri nas kmeta, ki ne bi bil naročen vsaj na en časopis, vsaj na »Slovenskega Gospodarja«? In vendar je še dosti takih. »Slovenski Gospodar« in »Naša Straža« še nimata odprtih vseh potov v naše kmečke domove. In dokler se to ne zgodi, ne moremo upati na napredok našega ljudstva. Res ne? Poglejte!

Tvoja usoda se dandanes ne odloča le samo v Tvoji hiši ali v Tvoji domači vasi. Kako Te bodo obremenili z kako s Teboj ravnali v drugih gospodarskih, političnih, šolskih, tudi verskih ozirih, se odloča drugod, v Mariboru ali v Ljubljani, v Beogradu, pa tudi drugod po svetu. In Ti za ves ne moreš drugače izvedeti, kakor po časopisu. Ali ni torej dandanes časopisje najvažnejše?

In napredovali moraš. Gospodarstvo napreduje, se razvija, izpopoljuje. Ali naj bi Tvoj tovarš onstran hriba, ki je kaj pametnega našel, sam napredoval, Ti pa za to še izvedel ne bi, kaj šele, da bi ga posnemaš? V časopisu pa si pomagamo med seboj v gospodarskih nasvetih, pouku in poročilih. Iz časopisa izveš za cene, za položaj in priložnosti prodeje ali nakupa. Ne očitajmo drugim, da so še daleč za nem. Ako bomo opuščali časopisje, jih bomo prav lepo počakali gospodarsko nevešči in nevedni še mora zastaviti. Zato je časopisje najvažnejše.

In poslušaj dalje! Človek ne živi sam za sebe, ampak skupaj z drugimi. Z njimi deli dobro ali slabo v večji ali manjši meri. Ako pa imajo posamezniki, ki so si blizu skupaj, iste skrbi, isto delo, ali ga ne bodo združeno opravljali? Na tako tesno združeno skupno delo pa nas veže med seboj časopisje. To je skupna javna beseda, ki jo govoriti narod sebi in drugim. In take javne besede v časopisu, ki zastopa mišljenje vsega naroda, ne bo mogel in ne bo smel nihče zavreči ali zaničevati. Časopisje je skupno javno delo, skupna javna borba za pravice vseh in posameznika. Tako je časopisje naša edina vidna vez, ki nas združuje v eno vrsto, naše edino orožje, ki more biti prav uspešno. Zato ponovno povdarnjam: časopisje je najvažnejši!

Nasprotniki katoliškega slovenskega ljudstva, pa če tudi so to njegovi lastni sinovi, ki pa so svoje sinovstvo zatajili in postali janičarji, uporabljajo v prvi vrsi časopisje. Majhni so po številu, prav neznačni, a njihovo časopisje skuša postajati vedno močnejše in si hoče stalno zasigurati pot med narod. Ako mu pustimo prosti pot, bodo sovražnik v deželi, bo on gospodar, narod pa bo ob svoje bogastvo, ob vero in ob narodno samozavest. Edino, kar more ustaviti ta preobrat v narodu, je katoliško in zavedno slovensko časopisje. Nihče torej ne more tajiti: najvažnejše je časopisje!

Torej na delo v smislu navodil na drugi strani za kat. časopisje, za naše liste: »Slovenski Gospodar« in »Naša Straža«!

Bog pa naj to delo in delavce blagoslovil!

Navodila za razširjanje našega časopisja.

Vsek posameznik.

1. Ce le moreš, si sam naroči list »Slovenski Gospodar«, »Naša Straža«, ali pa oboje, da boš dal drugim lep zgled!

2. V pogovoru z drugimi ne govor le samo o vremenu, pač pa o časopisih o »Slovenskem Gospodarju« in o »Naši Straži«. Reci zanje pri ateljsko besedol.

3. Ima priatelja, pa vidiš, da ne more naročiti lista, plačaj mu ga za novo leto, in vsaki teden Ti bo iz srca hvaležen!

Organizirana agitacija.

1. Skličite sestanek, da se o agitaciji pomenite. Najbolj delavnice organizacije naj to prevzamejo, pa naj bo to v Vašem kraju odbor SLS, ali izobraževalno društvo, ali Orel, ali Dekliška zveza, ali Marijina družba.

2. Na sestanku določite nabiralce oziroma nabiralke naročnikov! Tem dajte navadne pole papirja, na katere naj napišete natančen naslov naročnikov, obenem pa, ali je star ali nov naročnik. Star naročnik je tak, ki je nepretrgano naročen letos do konca leta in bo še za naprej. Drugi vsi so novi naročniki. Nabiralcem, oziroma nabirkalcem določite na sestanku natančen delokrog, označite jim hiše, ki naj jih posamezni obišejo, da se ne bodo srečevali v istih hišah, da ne bodo izpustili niti ene hišel.

3. Vsaki teden enkrat morajo zopet skupaj priti vsi, da se domenijo za nadalje in pokažejo svoje uspehe. Pri tem sestanku naj oddajo prepisane naslove naročnikov in denar. Od vseh na to eden zbere in da na pošto. Denar pošljite po položnici, ki je na razpolago v društvenih in župniščih, imena pa v pismu na naslov: Uprava »Slovenskega Gospodarja« in »Naše Straže« v Mariboru, Koroška cesta 5.

4. Agitacijo je dokončati pred novim letom, najbolje takoj po božičnih praznikih. V 1. številki »Slovenskega Gospodarja« in »Naše Straže« bo namreč priložen stenski kledar. Tega naj torej novi naročniki dobijo.

5. Nagrada za agitacijo je v prvi vrsti seveda zavest, da ste pred Bogom in narodom storili veliko dobro delo. Poleg tega pa Vam nudimo sledečo nagrado: Za vsakega novega naročnika, ki je plačal naročnino za celo leto ali vsaj za pol leta, si odtegnite za trud in stroške 10% od vplačane naročnine. Mesto 100 dinarjev pošljete torej le 90 dinarjev itd.

6. Nabiralne pole shranite vsaj za par mesecev, če bi bila kakšna potreba, da se hitreje najde!

Beg spremišča apostolsko delo za katoliške slovenske časopise!

Položnice za »Slovenskega Gospodarja«

bomo priložili prihodnji številki, ker jih do danes še nismo prejeli. Med tem naj naši prijatelji pridno zbirajo naročnike in nam pošljejo njih imena, denar pa nam bodo poslali, kakor hitro dobijo položnice.

Kako naročiš list, če nimaš položnice? Mnogi si želijo novo naročni list, pa nimajo položnice. Zato nam navadno našrivo pišejo na upravnivo dopisnico, kjer prosijo, da jim pošljemo list in položnico zraven, s katero nam potem pošljejo naročnino. Ta način pa je silno počasen, ker trajata večkrat po tri tedne, predno novi naročniki pridejo do lista. Zato pa takim, ki bi radi naročili list, pa nimajo položnice, priporočamo, da takole napravijo: 1. Naj si kupijo na pošti nekakšno in naj nam po nekakšni pošlejeno denar, potem bodo tekom enega tedna imeli v rokah list. 2. Napravijo pa lahko, da si prihranijo poštnino, tako le: Na vsaki pošti si lahko kupiš prazno položnico. Na to položnico napišeš spodaj na priznanci, položnici in vpisnici številko čekovnega računa in sicer za »Slovenskega Gospodarja« 10603, in pod to številko pa naslov: »Slovenski Gospodar« v Mariboru. Taka položnica velja ravno tako, kakor tista, ki jo dobite od nas. Ako tako napravite, boste list dobili gotovo še tekom enega tedna.

Koliko bo stal »Slovenski Gospodar« v 1926?

»Slovenski Gospodar« bo stal v letu 1926:

Za celo leto 32 din.
za pol leta 16 din.
za četr leta 8 din.

Izven države SHS bo stal še enkrat toliko.

Koliko bo stala »Naša Straža« v I. 1926?

»Naša Straža« bo stala v letu 1926:

Za celo leto 30 din.
za pol leta 40 din.
za četr leta 20 din.
za mesec 7 din.

Izven države SHS stane »Naša Straža« še enkrat toliko.

Tedenske novice

Društvo Prosvetne zvezel Društva so si zastavila veliko naložo, širiti med narodom prosveto. Zato uporabljajo vsa mogoča sredstva. Gotovo na najvažnejše in najuspešnejše ne bodo pozabila, to je na naše časopise: »Slovenskega Gospodarja« in »Naša Straža«! Sploh se ne more pojavit kako živahnejše društveno življenje, razen po časopisih, ki napravijo ljudi ukažljene in jih kar vodi v društvo. V teh časopisih je nadalje popisano vse društveno delovanje in se v njih vrši agitacija za društvene pridelitve. Čim bolj bosta torej »Slovenski Gospodar« in »Naša Straža« v Vašem kraju razširjena, temboljše za Vaše društvo. Zato Vas vabimo na vstrejno in odločno agitacijo

za »Slovenskega Gospodarja« in »Naša Stražo« v smislu navodil, ki jih objavljamo na drugem mestu. Kdor dela za razširjanje naših listov, dela za ljudsko prosveto.

Krajenvim odborom SLS! Težko je Vaše delo, posebno kadar je treba za eno ali drugo stvar od hiše do hiše agitirati. Olejšate si to delo, pa storite to le enkrat na leto, potem pa naj hodi na mesto Vas vsaki teden v vsako hišo »Slovenski Gospodar« in kjerkoli mogoče tudi »Naša Straža«! Stranka bo močna le po močno razširjenem časopisu. Naša načela bodo zmagovita, ako jih teden za teden v vseplja v dušo naših ljudi naš časopis. In pristaši bodo zavedni in zvesti, ako bodo poučeni po pravih poročilih naših listov. Skličite takoj sejo in edina točka razgovora bodo: na delo za naše časopise, za »Slovenskega Gospodarja« in »Naša Straža«! Agitirajte za naše liste od hiše do hiše, od osebe do osebe. Načolj je, ako agitacijo izvršite vsaj do novega leta, da bodo novi naročniki liste dobivali že od prve številke prihodnjega leta. — Izvršilni odbor SLS v Mariboru.

A, to je tisti Radič! Slovenski vojak nam piše: »Pojasnite mi, kdaj je bil tisti, ki je baje v narodni skupščini govoril, da naj bo vojaška dolžnost tako urejena, da bi moral biti vsak moški celo življenje podvržen vojaški komandi. To vas prosim v imenu mnogih vojakov, ki služijo v Maščeviji. Nikolaj G.« — Odgovor: Iz zapisnika se e nar. skupščine dne 27. marca t. l. je razvidno, da je zastopnik Štefana Radiča, njegov sinovec Pavle Radič v govoru, ki ga je govoril v imenu Štefana, izjavil približno tako-le: »Mi (Radičevci) smo mnenja, da se naj vojaška dolžnost neha šele s smrtjo!« Ob drugi priluki je izjavil Radičevci, da bi morali vojaki delati »kuluk«, to je: tolči kamenje, graditi ceste in mostove ter druge zgradbe za državo. Mislimo, da ste z našim odgovorom zadovoljni. Ce pa ste zadovoljni z Radičevimi nazori, pa je vaša stvar. Mi nismo!

Radič, odgovoril! 1. Zakaj si prej obečaval in pridigoval »republiko«, a sedaj si kraljevski minister? 2. Čemu si prejšnja leta imel v svojem programu samostojno in svobodno Hrvatsko, danes pa se navdušuje za velesrbski Paščev centralizem? 3. Prej si neprestano pisal in govoril, da si proti vojski, proti militarizmu, zakaj pa proglašaš sedaj, da se naj vojaška dolžnost neha šele s smrtjo? 4. Na vsakem shodu si govoril Ti in Tvoja žlaha, da boš in hčete delati »seljaku« (kmetsko) politiko. No, šesti mesec že sediš Tvoji ministri in poslanci v vladi, a niti ena stvar se za kmeta ni poboljšala. Zekaj nisi določil tudi kakega izobraženega kmeta za ministra, ampak samo tri advokate in enega agenta? Kje si pustil svojo »kmetsko« politiko? 5. Ce si res za ljudstvo in za kmeta, zakaj Tvoji ministri in Tvoji poslanci pomagajo nalagati tako visoka davčna bremena s tem, da glasujejo za vse predloge in zakone, ki jih predlaga Paščev finančni minister Stojadlovič? Samo na ta vprašanja nem odgovoril! A povedati morači resno! Razumeš, Radič!

Radičeva komedija v Mariboru. Na Hrvatskem si Radič ne upa več prizeti shodov, ker ga Hrvati ne marajo več, odkar se je napil bratovščine z Paščevem ter se je z njim politično oženil. Kmet še nikdar ni plačal toliko davkov, kakor teh šest mesecev, kar sedijo Radičevci kot ministri v Paščevi vladi! Delavcem pre nikdar ni trebalo plačevati »štibrek« od svojega dela, kakor seda, ko so Radičevi poslanci zapustili Slovence in so skupaj s srbskimi radikaliki. Te resnice nihče ne more ovreči. Krivice so na vseh koncih in krajin. In Radič pride v nedeljo, dne 13. decembra t. l., v Maribor, kjer bo govoril radovednežem, ki ga bodo prišli gledati. Eni razglašajo, da bo shod v Narodnem domu, a drugi pravijo, da v Gambrinovi dvorani. Mi smo mnenja, da lahko Radič pride stokrat ponujat svojo vero v Maribor, dosegel ne bo nč. Dne 8. februarja je imel menda okoli 700 glasov, če so pa jutri volitve, jih niti 200 ne bo imel več. V Mariboru smo že videli mnogo cirkusov in komedij, bomo si pa v nedeljo pogledali še radičevski cirkus.

Pri Sv. Petru niže Maribora se je vršil v nedeljo, dne 6. t. m. po rani maši dobro obiskani shod SLS. Naš posl. Franjo Žebot je v poljudnem govoru nam opisal, kako pomaga Radič nalagati Paščev slovenskim davkoplacačevem, celo ubogim viničarjem, vedno višje in nove davke. Radičevci so se popolnoma prodali Paščevu. Dobili so pet ministrov in sedaj glasujejo za vse, kar Paščev od njih zahteva. Zapustili so Slovence in zategadelj je tako slab. Najgrše pa je pri teh ljudeh to: Tu doma kričijo, da so za kmeta, a v parlamentu pa kar z obema rokama glasujejo za to, da se pobirajo še naprej tako strašno visoki davki. Zvedeli smo marsikaj, kar nam dosedaj ni bilo jasno. Cel zbor je izjavil, da obsoja naše ljudstvo protiljudsko »delo« Radičevcev, a mi zaupamo našemu poslancu in celi SLS.

Zborovanje dr. Korošca v Ptiju. Preteklo nedeljo, dne 6. novembra, se je

„PETOVIA“ usnjarska industrija d. d. PTUJ

Otvoritev trgovine

MARIBOR

Gospodska ulica št. 8
pri Katu Worsche.

Najnižje cene!

PTUJ

Slovenski trg št. 3.

Najboljša kakovost!

Moški, ženski in otroški čevlji
za deželo in meso

Prvovrstno delo!
Tipični in se povečajo kakor vltit!

Korošec branil naše slov. vseučilišče, grajal slabo gospodarsko politiko ter prodiranje absolutizma v naše šole z namenom, da si prisvoji otroke kot last države. Obžaloval je zmoto sedanja vlade, ki se je brez vsake potrebe sprla s sv. Stolico. Govornik nato označil trenutni politični položaj ter končal svoj govor, da bo SLS nadaljevala svoj boj s svojim krščansko socialnim programom: vera v celiem življenju, slovenska narodnost, politična svoboda in vsakdanji kruh vsem stanovom. Nato je domači poslanec g. Vesenjak poročal o našem državnem gospodarstvu, tajnik Krajne pa podal organizacijska navodila. Slednjič je bil izvoljen okrajni odbor SLS in zborovalci so na to sprejeli predlagane rezolucije, ki izražajo zaupanje in zahvalo voditeljem stranke, stavijo zahteve o slov. vseučilišču in katoliški šoli, protestirajo proti davkom in izražajo udanost in spoštovanje katoliškim škofom, ki vstrajno branijo pravice naše katoliške Cerkve.

V Selnicu ob Dravi bo v nedeljo, dne 20. decembra, občni zbor krajevne organizacije SLS. Obenem bo nam poslanec Franjo Žebot raztolmačil položaj in nam povedal, kako pomagajo Radicevci nalagati vedno višje davke.

Poziv organizacijam SLS v Slov. gor. V času od Božiča do 25. jan. bom prirejel tudi ob delavnikih javne in zaupne shode v svojem vojilem okraju. Prosim krajevne organizacije SLS, da mi do Božiča javijo v Maribor, kje, približno edaj in v kateri hiši želijo imeti shod, da si morem delo urediti in organizirati. — Franjo Žebot, posl.

Zgodovina tržkega križa pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Na vzhodni strani trga Sv. Lenart stoji na tri voge zidan križ. Kdaj so ta križ pozidali, se ne ve, vsekako pa se more trditi, da je zelo star. Dognano je, da so ob času, ko je bila v gradu Hrastovec deželska sodnija — od 15. stoletja do 1. julija 1850 — izvrševali smrtno kazeno glede moških in copernic na morišču, ki je bilo tik prej, ko se pride čez Velko. Vsak zločinec, ki so ga po smrtni odsodbi petjali iz Hrastovca na to morišče, je opravil pri tem križu svojo zadnjo molitev, da bi našel milost tudi pred večnim sodnikom. Tako je dobil ta križ ime »gerihnti križ«, most čez Velko poleg morišča pa gerihnti most. Ta križ je tokom let popolnoma razpadel. Vsled tega ga je leta 1813 zidar Jožef Reisenbüchler, in sicer meseca sušca znova pozidal, leta 1814 dal je napraviti tedanji trški sodnik, še sedaj med tržani znani okrajni kirurg Karol Ivan Šrambek lepe slike in križ opremili z lično ograjo. Dne 26. junija 1814 ob dveh popoldne je blagoslovil križ tedanji dekan Jakob Salamun ob obilni navzočnosti vseh župljanov. Tekom let je križ zopet zgubil svoje porovljeno lice, vsled česar je gospa Trigler dala križ zopet prenoviti. Na križu se je nahajala do leta 1866 velika pozlačena krogla, katero so isto leto v procesiji prenesli v cerkev in jo postavili na zvonik. Vsled vremenskih sil in da so ob Telovem vedno prav neumestno zabijali žreblije v križ zaradi vencev, je začel zid razpadati. Vsled tega je dal občinski zastopnik križ prenoviti in postaviti na vrhu, na mesto prejšnje pločevinaste strehe ličen križ s podstavkom, na katerem se vidi letnica 1925. Slike je prav dobro obnovil domači slikar Ledenik. Na dan narodnega praznika ujedinjenja je izvršil duhovni svetovalec in dekan g. Josip Janžekovič ob navzočnosti zastopnikov vseh tukajšnjih uradov, občinskih odbornikov z novoizvoljenim županom na čelu, učiteljstva in šolske mladine, požarne brambe ter župljanov na slavnosten način blagoslovilje prenovljenega križa in imel ob koncu prav pomemben govor o nastanku in zgodovini tega križa, pri čemer je prav poljudno razložil pomen vseh šestero slik in na zadnje povdral, da naj nas trioglati križ spominja na ujedinjenje trojmenskega naroda — na slogu in na spoznajljenje. Tako se je vršila ta slavnost, kako se bo pa obhajala enaka, naj poroča tedanji kronist, Dr. J.

Razno od Sv. Jemaja pri Ločah. V nedeljo, dne 6. t. m., je bil tukaj shod SLS. Naš poslanec g. dr. Hohajec nam je prav pripravo in razumljivo pojasnil sedanj položaj in poročal o težki borbi, ki jo morajo naši poslanci bojevati za pravice slovenskega ljudstva. Radičev politično torbo je prav pošteno ožehal. Z ogorčenjem so zbrani možje poslušali, ko je govoril o vnebovijočem davčnem biču, ki ga centralisti vihtijo ravno nad ubogo Slovenijo ter pozival k vstrajnosti v teh ravno za kmeta najbolj težkih časih, češ, pravica bo končno le zmagała in prinesla boljše čase. Može so izrekli g. poslancu in njegovim tovarišem svoje popolno zaupanje in jih pozvali, da naj ne klonijo in dezertirajo z bojišča, kakor Radič, ampak naj se bojujejo do konca, do zmage. Sprejeta je bila enoglasno tudi rezolucija, s katero se izreka našim škofom zahvala in vzajemnost v boju za pravice katoliške cerkve in katoliškega ljudstva v naši državi. — Dne 3. t. m. je posestnik Fr. P. na sejmu v Konjicah prodal par volov za blizu 8000 dinarjev. Na potu domov pa so mu najbrž zepari ves denar ukradli. Pravijo, da je tisti dan tudi več drugih na tistem sejmu podobna usoda zadeka. Kmetje, kadar greste na sejem, pozor na žepne tate! — Konjiški občinski očetje pa se uljudno prosijo, da dajo po zimi pred vsakim sejmom snega odstraniti iz sejmskega prostora, kakor se to zgodi v Mariboru, da ne bodo morali prihodnji zopet, kakor tokrat, ljudje in živila do kolena v snegu stati.

Društvo katehetov za lavantinsko škofijo ima v sredo, dne 16. t. m., ob pol dveh popoldne, v učiteljišču č. ss. sester v Mariboru mesečni sestanek. Predaval bo g. prof. dr. A. Jehart o svetopisemskih slikah iz Mezopotamije (sklopitične slike). Ker bo predavanje znanstveno-podobne vsebine, pozivljamo gg. katehete, da se ga udeležijo v obilnem številu!

Krajevne organizacije SLS prosimo, da koledarje Jugoslovanske knočke zveze, ki so jih prejeli gg. poročevalci, nemudoma razpečajo. Kjer jih ne morejo razpečati, nam jih naj takoj vrnejo. Imamo veliko naročil, ki jim ne moremo ustreči, ker nam je zaloga pošla. Poznejša vrnitev koledarjev bi bila za nas brez pomena. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Zgubila se je Jožefa Repolusk že 30. junija. Ima svetle lase, okrogel obraz in je slaboumnna. Če bi bila pri ljudeh, ali če bi jo kedaj našel mrtvo, prosimo lepo, da to naznani na naslov: Vincenc Repolusk, Lohnica št. 6, p. Ruše.

Zrebanje bogate loterije Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Svetimi gormami se ni vršilo 8. decembra t. l., temveč je vsled rešenja ministrstva za kmetijstvo, št. 42.927-25 preloženo na poznejši čas. Dan zrebanja se bo pravočasno objavil v »Slov. Gospodarju«. Opozorjam vas, da si takoj naročite srečke te loterije, ki vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 dinarjev. Cena srečki je samo 5 D in lahko v srečnem slučaju z isto zadenete novo, fino politirano pohištvo iz črešnjevega lesa, in sicer: 2 postelji, 2 nočni omarici, 1 umivalnik z zrcalom, 1 omara, 1 miza, 4 stoli in 1 slika. Pa tudi drugi dobitki so občudovanja vredni, kakor: »Singer« šivalni stroj, 20 kg kave, vreča moke, 200 l bizejskega vina, pitan prasič, klaptra drva, bala platna, salonska ura, kolo, trsna škropilnica, bala platna, zoza in stoli, zaboj »Zlatorog« mila, oblike za moške in ženske, čevlje, perilo, odeje itd. Pišite samo kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Svetimi gormami, ki vam srečke takoj pošle in priloži položnico, tako da vas poština nič ne stane. Kdor naroči deset srečk, dobi eno srečko brezplačno. Čimveč srečk naročite, tem sigurnejši ste da zadenete.

Nasi celi današnji naklad je priložena pažnej vredna priloga znanega Bančnega komanditnega društva A. Rein i drug v Zagrebu, katero priporočamo našim p. n. čitateljem. Zaradi vseobčne serioznosti te tvrdke so sko-

raj vsi večji dobitki tega razreda državne loterije kakor n. primer 400.000 dinar, 300.000 dinar, 80.000 dinar, 60.000 dinar, 40.000 dinar ter premije za en milijon dinarov bili kupljeni pri naši tvrdki.

Lahek prihnanek, in to sedaj v teh težkih časih? Maršikomu se bo to zelo čudno zdelo. Ja, pa je le vendar tako, da si vsak prav lepo svotico prihrani, kdor si ceno nabiavlja jesensko in zimsko blago in vse drugo, kar pač rabi za oblačilo in sploh za domačijo. Kadar se mudite v Mariboru, si samo oglejte izložbe pri nižje navedeni tvrdki, pa se boste uverili, da ste najbolje postreženi. V posebno veliki izberi ima tvrdka vedno raznovrstno surkno, hlačeplatno in še vseh drugih vrst manufakturo. Pozabili bi še kmalu na vedno najnovje vrste svilenih robcev, za moške pa klobuke, srajce, samoveznice itd. itd. Porabili bi pa preveč prostora, če bi še naprej naštevali, kaj da vse lahko kupite dobro in ceno pri tvrdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu št. 16.

Cel svet se vrti okoli solnca — pravo in varčno gospodinjstvo pa okoli mila »Gazela«.

Dopisi.

Stopce. V občinskem lovišču Stopce je ustrelil župan Štefan Galun divjega merjasca, težkega okoli 200 kg. Zver se je priklatila iz Boča.

Šmarje pri Jelšah. Na gostiji Rupnik-Grobelšek so nabrali svatje za tamkajšnji Katoliški dom 400 dinarjev. — Najlepša hvala!

Sromlje pri Brežicah. Pred adventom sta bila poročena: vrgledni gospodar Butkovič Anton z županovo hčerko Matjašič Marijo. Bog daj srečo! Na gostiji se je nabralo za domače izobraževalno društvo 134 din.

Sv. Urban pri Ptiju. Bralno društvo nam obeta za božične praznike prireditve zanimive igre »Mlini pod zemljo«, mesto dosedaj običajnih šaloiger, ki največkrat nimajo nobene prave vsebine in od katerih občinstvo nima drugega, kot malo smeha, društvo pa čedalje bolj prazno blažejo. Počažimo Bralnemu društvu, da se strinjam z njegovim delovanjem, zato se te prireditve udeležimo v kar najobilnejšem številu. Spored in čas prireditve bodoemo še objavili.

Gospodarsivo.

Priglasitev zasebnih žrebcev k licencovanju. Lastniki žrebcev, ki nemeravajo v prihodnji plemenitni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tuh kobil, morajo prijeti te žrebce najpozneje do dne 1. januarja 1925 pri očnem srezku poglavaru (mestnem magistratu), v čigri okoli tistih je žrebec postavljen. Pri razglasitvi žrebeca, ki se izvrši pismeno ali usmeno, se mora ob enem naznanih: a) ime, priimek, bivališče in občina žrebevega lastnika; b) pasmo in rod, starost in barvo, kakor tudi kraj, v katerem stoje žrebec. Opazujmo, da se za žrebce toplokrvnih pasem pod štrimi leti in za mrzlokrvne žrebce pod tremi leti splošno ne daje dopustilo za spuščanje. Svoječasno bodoemo razglasili, kje in kedaj bo pregledovala komisija priglašene žrebce in dajala dopustilo (licenco). Priponimo nam, da je razpisani rok 1. januarja 1926 skrajni rok, na pozneje došle prijave se ne bo moglo oziрат.

Mariborski tig dne 5. decembra 1925. Bil je velik mráz (-8° C), kateri je na mariborski trg zelo neugodno vplival. Prišlo je namreč 64 slaninarjev, ki so prodajali meso in slanino po dosedanji ceni, po 11. ur. dopoldne pa so vendar pojenjali in so oddajali meso in slanino celo na drobno po 10 kg. Domeči mesarji, ki so videli položaj, so popustili s cenami in so res prodajali govedino po 10 do 12.50 din., teletino po 12.50 do 17.50 din. in svinjino po 20 din. 1 kg. Samo klobase so ostale pri isti ceni in zato

jih tudi po gostilnah ne morejo prodajati ceneje. Celo v »Ljudski kleti«, kjer dobis golaš za 2 dinarja, te stane nadava klobasica, takozvana frankfurterca, 5 do 5.50 din. in ta dragina je pripisovati samo klobasarjem. — Perutnine je bilo zjutraj okoli 600 in okoli 10. ure okoli 800 komadov, izmed katerih je bilo največ puranov. Cene pa so bile kokošem 30 do 60 din., racam in gosem 60 do 100 din. in puranom 60 do 150 din. komad. Domačih zajcev ni bilo. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice: Krompirja in zelenjave je bilo samo 5 vozov. Cene so bile krompirju 4—5 din. mernik ($7\frac{1}{2}$ kg), ali 1.50 do 2 din. kg, solati, kateri je redka postala, 2—4 din. kg, glavnati pa 1.50 do 2 din. komad; čebuli 1.50 do 5 din., česnu 4 do 10 din. venec, kislemu zelju 3 do 3.50 din., kisli repi 2 din., maslu 46 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 60 din. kg, zeljnatum glavam 1 do 5 din. komad, ovčnjemu siru 22 din., trapistovskemu siru 27 din. kg; mleku 2.50 do 3.50 din., smetani 12 do 14 din., oljčnemu olju 33 do 50 din., bučnemu olju 28 do 34 din. liter; sirčku 1 do 8 din. hlebček, karfiolu 2 do 10 din. komad, jajcam 2 do 2.50 din. komad, kostanju (kateri gre že proti koncu) 6 do 8 din. kg, pečenemu kostanju 6 do 7 din. liter, jabolkom in hruškom, katerih so kmetje pripeljali 15 vozov na trgu, je bila cena 4 do 12 din. kg, pomarančam 1.50 do 3 din., limonam 0.75 do 1.50 din. komad, kokosovim orehom 15 din. komad. Cvetlic je bilo to pot zelo malo na trgu. Prodajale so se po 1 do 8, oziroma z lonci vred po 15 do 75 din. komad. Tudi palme in palmice so bile videti na trgu, ki so se prodajale po 10 din. komad. Za te rastline se tukajšnje ljudstvo zelo zanima, kajti celo kmetice so jih to pot kupile in nesle domov. — Lončena in lesena roba: Prav malo je bilo te in one robe na trgu. Cene so bile od 1 do 75 din. za komad, tedaj tiste, kakor pretečeni teden, zato ker je opoldan mraz pojental in so kmetje neprodano robo radi nosili nazaj. Koruzna slama se je prodajala po 27.50 do 32 din. vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 2. decembra, je bilo 12 vozov sena in 3 vozovi slame, v soboto, dne 5. decembra, pa vsled hudega mraza po noči ($-10^{\circ}C$) samo 2 vozova sena in 3 vozovi slame na trgu. Cene so bile senu 55 do 85 din., slami pa 45 do 50 din. za 100 kg. Cene senu in slami bodo prav gotovo poskočile. — Miklavžev trg: V soboto, dne 5. decembra, je bil Miklavžev trg na Glavnem trgu prav dobro preskrbljen. Kupčija je bila to pot tako dobra, da so nekateri trgovci moralni dvigniti svoje stožnice, ker so do tega časa že vse razprodali. Mnogo kupcev je pa tudi bilo, ki so se vrnili prazni domov, ker niso mogli kupiti več zaželenih stvari za svoje.

Marborsko sejmsko poročilo. Na sejem dne 7. decembra 1925 se je prignal: 3 konje, 5 birov, 68 volov, 159 krav in 3 teleti, skupaj 237 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 8.50 din., poldebeli voli od 6.75 do 7.50 din., plemenski voli od 6 do 6.50 din., biki za klanje 6.50 din., klavne krave debele od 7 do 7.75 din., plemenske krave od 6 do 6.50 din., krave za klobasarie do 3.50 do 4.50 din., mlada živina od 6.75 do 7 din., teleta 11 din. Prodalo se je 130 glav, od teh za izvoz 41 v Avstrijo.

Sv. Urban pri Ptiju. V nedeljo, dne 20. t. m., po rani sv. maši, se vrši v tukajšnji šoli letni občni zbor tukajšnje čebelarske podružnice. Vsi domači in sosednji čebelarji ter prijatelji čebelarstva prisčno vabljeni. — Podružnični odbor.

Podružnica Sadarskega in vrtnarskega društva Ljutomer ima v nedeljo, dne 20. t. m., svoj redni občni zbor ob pol 9. uri dopoldne v pevski sobi v nekdanji realki z običajnim sporedom. Pridite vsemi ter privabite še več prijateljev sadjarstva, da bo naša podružnica krepka. — Predsednik.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55 do 56 D. italijanska lira 2.26 din. francoski frank 2.17 do 2.20 din. čehoslovaška krona 1.77 din. avstrijski Šiling 8 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.17 centimov.

MAŁA OZNANILA.

Učenec poštenih staršev z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino Antona Brumen, Sv. Marjeta pri Moščankih. 1127 3—1

Dober viničar, ki razume prav dobro vinogradsko delo, s 5 do 6 delovnimi močmi, se išče na lep, dobrodelani vinograd s 4 oralni trt. Nastop v februarju proti dobrni plači. Vpraša se pri Pirsching, Ročica 39, Sv. Jakob v Slov. gor. 1446 2—1

Vajence sprejme Janko Lešnik, sodar, Sv. Martin, pošta Vurberg. 1449 2—1

Kolarski vajence se sprejme tako pri kolarskem mojstru Ivanu Mercu, Breg pri Ptiju. 1443 3—1

Samostojna gospodinjska-kuharska se sprejme k malu družini 4 oseb na deželo; dobra plača po dogovoru. Naslov v upravi lista. 1418 2—1

Viničar z najmanje dvema dežvnima silama sprejme se tako; oglasiti se je pri grajski upravi v Vurbergu. 1399 3—1

Kedarske pomočnike sprejme zrasti prosti brani, stanovanju s perilu Franc Repič, sodar v Ljubljani, Kočevska ulica 18. 1261 5—1

Kupeč pozor! Lepo skupno kmetsko posestvo okoli 30 oralov pri Sv. Jakobu 6 (Klobanje), pol ure od žel. postaje Sv. Jurij ob juž. žel. se bode dražbenim potom prodalo 31. decembra 1925 ob 11. uri dopri okrajni sodniji soba št. 4 v Celju. Posestvo obstoji iz lepih, rodvitnih njih, dobrih travnikov, iz hoste okoli 10 oralov, iz lepega sadonosnika se pride do 10 polovnjakov jabolčnico in iz malega vignografa z kletjo. Je lepa velika hiša, gospodarsko poslopje in kozolec, vse z opeko krito in v dobrem stanju. Izključna cena 86.000 D. Nadaljnina pojasnila daje Franc Pader, posestnik, Vojnik št. 37 pri Celju. 1440

Išče se gostilna na račun ali v najem. Ponudbe na upravo lista pod »Gostilna«. 1420

Po zelo nizki ceni izdeluje različne štedilnike, peči in druga popravila Pollak, ključnica, Meljska cesta št. 12. Maribor. 1434

Mlatilnica, na kateri se dnevno mlati 40 vagonov čistega zrna, in motor 5 PH, pogon s petrolejem, vse v dobrem stanju se po ceni proda. Naslov: Fr. Dežman, Aškerčeva ul. 5, Maribor. 1435

Dober starejši glasovir se zelo po ceni proda. Maribor, Koroška cesta 19-I, vrata 4. 1438

Manufaktura A. Krisper v Ljubljani, Rožna ulica 19, posilja trgovcem in zasebnikom po povzetju na roko šivanje odeje (kotre) od 153, 170, 198, 216, 240, 280, 328, 340 D. Rouge po 14 D, klot od 32 D naprej. Gg. trgovcem se naredi tudi vata za odeje po vzorcu. 1448 4—1

Prvevrstna sadna dreyesca ter izredno lepo trsje vseh vrst nudi Hrastnik Vinko, St. Ilj pri Velenju. Za rast jamic. 1405

Dobro ohranjen moški šivalni stroj znamke »Kaiser« se po ceni proda. Naslov v upravi. 1441

Kobilka, težka, 5 let star, za pleme, brez vsakega pogreška, se zamenja za lažjega, močnega konja, kateri pa mora biti istotako brez vsakega pogreška. Električna žaga M. Obran, Maribor, Tattenbachova ulica. Istotam se po ceni proda večja množina rezanega kolja. 1453 2—1

Lepa zeljata glave kupi še Lovrec, Maribor, Slomškov trg 16. 1451

Minoritski samostan v Ptiju ima za prodati 300 kub. met. iglastega lesa, in 100 kub. m hrastovega na panju. Pismene ponudbe upraviti takoj predstojništvu minoritskega samostana v Ptiju. Za ogled in za informacije o kvaliteti lesa obrniti se morajo reflektanti na minoritskega logarja Antona Sakelšeka, Stančina št. 22, p. Podlehnik v Halozah na Štajerskem. 1454 2—1

20 vagonov lepih suhih cepnih bukovih drv, 1 m dolgih proda na postaji Brezno Jos. Kolšek. 1456

Poniklanje, emailiranje in noviranje dvokoles izvršuje najcenejše in trpežno V. Simonič, podjetje za mehaniko v Ptiju. Nakup starih koles! 1436 2—1

300 visokodebelnih rožnih divjakov za poplemenitovanje sposobnih kupuje Ing. Franz, Maribor, Meljska cesta št. 19. 1433 2—1

Pozor! Ravnodoblo blago, nove cene. Platno, barbenti, druk blačevina, svileni robci, suknje itd. Dobiva se najcenejše pri Trpinu, Glavni trg 17.

Prodaja se cepljene trte L. vrste komad 1.50 D, vkorjenjeni divjaki 50 par, samorodnice 50 par, cepljena sadna drevesa 7.50 D, sadni divjaki enoletni 50 par, dveletni 2.50 D. Pri večji množini popust. Oddajam že sedaj v jeseni. Za odgovor je treba priložiti znamko. Alojzij Grabar, pos. in trdnar, Zagorec, p. Juršinci pri Ptiju. 1424

Društvo v Zagorju išče za sredino decembra

3 pliek r. monie je
kot pomočnike pri gradbi proge z nizko napetostjo. Reflektanti naj pošljejo svoje pismene ponudbe najhitreje na Publicitas d. d., oglasni zavod, Zagreb, Gunduličeva 11 pod »Za—6928«. 1440

Koje
srnjakov in druge divjačine kupuje skozi celo leto D. Zdravijoč, trgovina kož in usnja v Ljubljani, Florjanska cesta 9. 1398 3—1

Trgovski domočnik
se sprejme za nakupovalnico v Vojvodini pri tvrdki Ed. Suppanz, Pristava. 1430 3—1

Novo stanovljenu ga sileru dušvu

se proda brižgalnica z cevnim vozom v dobrem stanju. Kje, pove upravnisko. 1341

Kupujem

in plačam najboljše tudi letos

gobe, orehe, vosek in sivi mak

IVAN DECKO, CELJE,
Glavni trg 10 tik farne cerkve
1380 5—1

Satoldin, Sul'kol,

Hypermangan

so dobro preiskušena sredstva proti odišju itd. na trti. Z nadolilom vred se dobijo drogeriji Sanitas, Celje. 833

Štamblijke

vseh vrst izdeluje najcenejše Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova 43. Na dvorišču. 1266

Vsak še ne ve, da se v trgovini

JOS. PIRICH

usnjarija

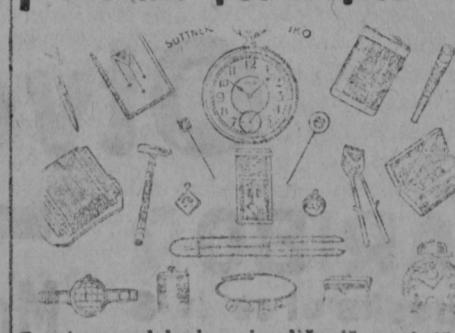
MARIBOR, Aleksandrova 21

prevzame vsakovrstne surove kože za izdelavo gornjega usnja, podplatnega usnja, -blanč in boks. Prodaja po najnižjih brezkonurenčnih cenah vse vrste usnja. Lastni zdelek. Nakup surovih kož vseh vrst po najboljših dnevnih cenah. 1278

Za Božič
priporoča svojo zalogu v galanteriji, igračkah, gospodarskih in kuhinjskih posodah po zelo nizkih cenah
JOSIP MLINARIČ, MARIBOR, GLAVNI TRG STEV. 17.

Pri nakupu od 100 din. 5 rabata.

Ustvarjanje

za sebe, svojo družino, sv. je prijatelje najlepšo zlatino in srebro, ure, vencice, postane ustreza, zaprostice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, dozake, garete, denarnice, liste, godala in najrazličnejše praktične predmete morebiti kateri na telju zamenja z dugim. Preglejte bogato ilustrirani divotčnik, ki ga d. b. b. bezplačno v sestavljene tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992

Oglejte si izložbo pri uraru in dražilju

Lvrentiu Sojcu
Maribor, Jarčeva 8,
kjer doite po tvrniški cesti v sestavljena d.ila za Božič in Nove leto.

Vsa popravila izvršujem točno in po primerni ceni.

V nedeljo, 13. decembra

popoldne

velika božična razstava

v zalogi stekla in porcelana

GUSTAV BERNHARD MARIBOR,
Aleksandrova cesta 17.

Izjava.

Podpisana Alojzij in Terezija Toplak izjavljava, da nista plačnika za svojim sinom Matijem Toplak, zato mu naj vsak toliko da, kolikor mu upa zastonj. Sterša ne plačava ničesar za njim.

Osek, dne 6. decembra 1925. 1460

Alojzij in Terezija Toplak v Oseku, Sv. Trojica v Slov. g.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si z jesen in zimo

CARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene.

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najbolje je najceneje.

ZAHVALA.

Vsem, ki so ob težki in nenadomestljivi izgubi zvestega moča in blagega oceta

Pantrica Dolinar

posestnika v Zabukovci,

katerega je božja Previdnost dne 29. novembra 1925 po mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti, v 59. letu svoje starosti poklical k sebi v večnost, z namu čutili in nas tolažili ter vsem, ki so predragega nam pokojnega spremili k večnemu počitku, izrekamo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se pa še zahvaljujem č. domači duhovščini, pevskemu društu za pretresljive žalostinke, načelstvu Kmečke posojilnice v Grižah za lep venec ter vsem sorodnikom in sosedom. Vsem in vsakemu

POSLANO!

Vsem kmetom ter podeželskim lesnim trgovcem!

Križa v lesni industriji je vedno večja, lesna trgovina pa je, ker ni odjemalcev ali pa pridejo le slabii, nezanesljivi kupci, kateri spravijo kmeta in lesnega trgovca ob pridelek, plača pa nič, ker se mu nima kaj vzeti. Davki so čimdalje večji, davčni vijak pritiska na kmete in lesne trgovce čim dalje hujša, kmetje in lesni trgovci pa ne morejo spraviti edinega pridelka, to je les, v denar, posebno pa ne v dobre in zanesljive roke, kar je velik udarec za trgovce pa tudi za kmete-producente.

Najlažje je prodati danes še les za rudokope, seveda pri tem lesu cena ni bogate kako visoka, vendar se prodaja vse les od kraja ter se pri tem lesu ne prebira, kakor je to običajno pri drugih vrstah lesa. Rudokopni les je sleden:

Les je lahko horov, smrekov, jelkin ali mecesnov ter mora biti dolg 3, 4, 5, 6 ali 7 m, ne sme pa biti pod 3 m in ne čez 7 m dolg. Debelost se pa začne na tankem koncu 10 cm in do 24 cm. Ne sme pa biti pod 10 cm in ne nad 24 cm debel na tankem koncu. Les mora biti popolnoma zdrav, zračno suh ter od škorje popolnoma obložen.

Po predpisih mora biti ta les zračno suh, vendar je pa lahko tudi polsuhi ali surov les, samo da se pri polsuhem odračuni 5 odstotkov, pri popolnoma svežem pa 10 odstotkov kubikature za usušenje. Popolnoma suhega lesa gre na vagon 14 kub. metrov, pol suhega pa 12 do 14 kub. metrov, svežega pa od 10 do 12 kub. met.

Cena rudokopnemu lesu je danes okrog 150 D za kub. meter, franko vagon naloženo ter je ta les še najdražji, ker pri tem lesu je cena še najmanj padla ter se tudi pri tem lesu ne izbira ter se lahko vse od kraja, kar ima predpisano mero, proda.

Jaz rabim letno najmanj 5000 kub. metrov takega lesa in to rabim trajno za dobo več let ter Vam je plačilo zajamčeno, in sicer plačam že isti dan, ko dobim duplikat 75 odstotkov, 25 odstotkov pa v 20 dneh po oddaji blaga. Vso plačilo sledi po pošti, kajti točno, hitro in zanesljivo plačilo je pri prodaji lesa največje vrednosti ter je Vam pri tem vsaka izguba ali vsak riziko popolnoma izključen.

Vsled tega pozivam vse kmete, lesne trgovce, ki stanujejo ob progah Prevalje—Maribor, Dravograd—Celje, Celje—Maribor ter Pragersko—Ormož, da se združijo v vsaki občini skupaj, eden prevzame nabiranje lesa, gre od kmeta do kmeta, les prevzame, premeri ter ga kmetje skupno spravijo na postajo in ga tam naložijo; posebno bi taka vodstva lahko prevzele Kmetijske podružnice, konsumne zadruge, Kmetiske zveze ali kak zanesljiv trgovec v občini. Ta oseba potem vodi z menoj korespondenco, račune, obračune, prejema denar ter potem napravlja s kmeti obračune.

Na ta način lahko spravijo kmetje les v zanesljive roke k točnemu plačilu. Kadar kdo rabi denar pa proda 1 vagon ali dva. Oškodovani ne bodo nikdar, tudi ne, bodo prišli ob denar, ako si bodo izbrali zanesljive voditelje, kateri bodo skrbeli za vodstvo pri lesu. Vsa druga navodila bodo pa dal vsakemu, kateri se bodo oglasili, pač pa se naj za vsak okraj oglaši le eden v imenu vseh drugih.

Korošec Dragotin,

lesna trgovina, Gorenje št. 7., Rečica ob Paki.

Svečarna, medičarna in slastičarna

Pisanec & Dolinšek, Ptuj
Panonska ulica 8. (pri pošti)

Ima v zalogi prvo vrstne voščene alterne, nagrobne, pogrebne in namizne sveče vseh velikosti, kakor tudi bele in barvane sveče za božično drevo po nizkih cenah.

P. n. trgovcem na deželi priporočava vsakovrstne medicinske izdelke, različne miklavže ter krampuse za Miklavžovo, izvanredno lepe, medene, sladkorne, penaste, likerne in čokoladne obeske po brezkonkurenčnih cenah za Božič, nadalje različne okraske in božične nakite za božična drevesca.

Na drobnol.

Na debelol.

Pri večjem naročilu franko zaboj.

Za obilen obisk se najtopilejše priporočava

1216

Pisanec & Dolinšek.

Orehe, suhe gobe,
vakovinski žit!

Kakor tudi druge deželne predelke kupuje po najvišjih cenah

ZITARICA MARIBOR,
1390 Aleksandrova c. 36. 3-1

Svinjske kože
kujuje za najvišje cene
JOSIP ROSENBERG,
Maribor, Slovenska ulica 1.

Kje kupite dobro in po ceni?

Frančukolerič Kapace

Velika zaloga manufakturnega specerijskega in železnega blaga

STOGO DEELNA FIRMA

Zima se bliža!

Preskrbite si razno manufakturno blago pri tvrdki

Franjo Maier, Maribor.

Glavni trg štev. 9.

Ta mdobite odeje, koce, zimsko perilo, barhent, flanel in vseh vrst sukna za moške in ženske obleke po najnižji dnevni ceni.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4!

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica

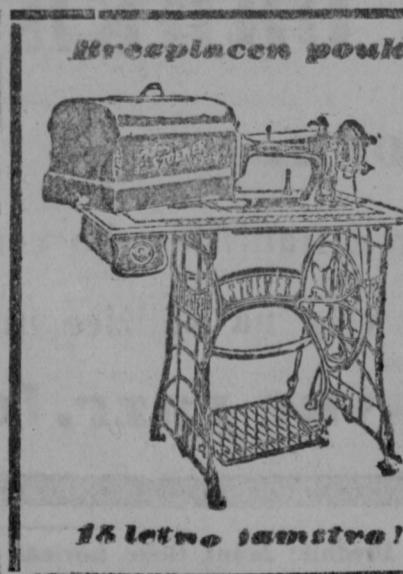
Poscjila po najnižji obrestni meri.

Somišljeniki inserirajte!

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, si oglejte to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

ARGUS je naš najboljši domači obveščevalni zavod ARGUS ima v vseh mestih zanesljive poverjenike ARGUS daje obvestile o vsem, posebno pa o stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podvetzljih in zasebnih oseb ARGUS-ove informacije so vedno točne, izčrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd ARGUS-ov telefon: 6-25, brzovarni naslov: Argus

Klobuke, čevlje

zimsko perilo i. t. d. kupite najceneje pri

Jakob-u Lah,
Maribor, Glavni trg štev. 2.

Pi J. Trpinu v Mariboru,

Glavni trg 17,

se najlažje kupi suknja za plašče, obleke, perilo, dežnike itd., ker je res prav poceni.

1233

XXXXXXXXXXXXXX

Trgovci

zahtevajo cenik in vzorce

čudežnih sveč za božič

edini slovenski izdelek, najcenejši in najboljši. Bengalske žveplenke, bengalske svečice. Bengalski ogenj v vso barvah brez žvepla in brez smradu za Miklavževe velike in gledališke odre. Lovske patrone vseh kalibrov v zgodljivih bengalskih barvah. Aparat proti vlotu, za vinograde i. dr. — Cenik ognjemetnih predmetov pošlje se na htevo.

Pyrota, prva jugoslovanska pyrotehnična tovarna, Celje

FRANC NEGER & SIN

tovarna šivalnih strojev in kolez

MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 29

Ustanovitev tvrdke 1889.

Tovarniško sklopište in prodajalna Vetrinjska ul. 17

Zastopstvo

poznanih PFAFF-
šivalnih strojev in
PUCH kolez.

ZALOGA

vseh drugih fabri-
katov kakor vseh
delov.

IGLE Leo Lammertz in OLJE fiole za vse svetle. — Velika delavnica in lastna poniklovalnica. — Prodaja se po izrednih cenah.

1362 9

XXXXXXXXXXXXXX

Predno kupite

zimsko blago, oglejte si v manufakturini K. Wersche-ja nasl. Anton Macun v Mariboru, Gospodska ulica 10.

XXXXXXXXXXXXXX

D E N A R

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju, „Prisolncu“

Stačno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: suknja za moške, volneno za ženske, hlačevino, šakino, baržun, baržent, belo platno, rjavilo platno, nogovlja, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalka, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se pripravite.

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera oblike

